នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 25-Aug-2014, 13:52
CMS/CFO: Sann Rada

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា និង ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៤

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អង្គជំនុំជម្រះ : សាធារណៈ/Public

ឋានៈនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះសំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន និង នួន ជា សុំពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រទាក់ទងនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៅក្នុងករណី០០២/០១

ដាក់ដោយ៖

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា៖

សុន អរុណ

Victor KOPPE

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន៖

KONG Sam Onn
Anta GUISSÉ
Arthur VERCKEN

ចម្លងជូន៖

សហចៅក្រមជាន់ខ្ពស់

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Marie GUIRAUD

សហមេធាវី នួន ជា និង សហមេធាវី ខៀវ សំផន ("ក្រុមមេធាវីការពារក្តី") តទៅនេះសូមដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះសំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា និង ខៀវ សំផន សុំពន្យារពេល និងបង្កើនចំនួនទំព័រទាក់ទងនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។

១. នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា និង ខៀវ សំផន បានដាក់រួមគ្នាសំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ទាំងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសារទុក្ខ និងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខទាក់ទងនឹងសាលក្រមនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ("សំណើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលកំណត់"[1]។ សំណើនេះស្នើសុំការបង្កើនចំនួនទំព័រសម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខពី៣០ទំព័រ ទៅ៥០ទំព័រជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង, បង្កើនចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខពី៣០ទំព័រ ទៅ១៥០ទំព័រ ជាភាសារអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង, ពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខពី៣០ថ្ងៃ ទៅ៦០ថ្ងៃ បូកនឹងការបន្ថែមពេល១៤ថ្ងៃសម្រាប់ការបកប្រែ និងការពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខពី៦០ថ្ងៃ ទៅ ៧៥ថ្ងៃ បូកនឹងការបន្ថែមពេល៤២ថ្ងៃសម្រាប់ការបកប្រែ[2]។ នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតប ("ចម្លើយតប")[3]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានជំទាស់ទៅនឹងចំនួនទំព័រដែលបានស្នើនោះទេ ឲ្យតែការបង្កើនចំនួនទំព័រព្រមគ្នាសម្រាប់សារណាឆ្លើយតបរបស់ខ្លួនមានចំនួនត្រឹម៣០០ទំព័រ ដែលជាចំនួនទំព័ររួមគ្នានៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងពីរ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជំទាស់សំណើសុំ ពន្យារពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ហើយបានស្នើឲ្យផ្តល់ការពន្យារបន្ថែមតែចំនួន៣០ថ្ងៃ សម្រាប់ការដាក់

---

[1] ឯកសារ F3 "សំណើបន្ទាន់របស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តី លោក នួនជា សុំពន្យាពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៤ ("សំណើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលកំណត់")។

[2] សំណើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលកំណត់ នៅកថាខណ្ឌ៣១។

[3] ឯកសារ F3/1 "ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារ ខៀវ សំផន និង នួន ជា សុំពន្យាពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រទាក់ទងនឹងបណ្តឹងសារទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៅក្នុងករណី០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ("ចម្លើយតប")។

សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ជាលទ្ធផលគឺ៩០ថ្ងៃចាប់តាំងពីការដាក់ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើរយៈពេល៩០ថ្ងៃដែរ គឺចាប់ពីថ្ងៃដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ដើម្បីដាក់ការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ[4]។ អនុលោមតាមមាត្រា ៨.៤ នៃសេចក្តីណែនាំស្តីពីការអនុវត្តការ ដាក់ឯកសារ តទៅនេះក្រុមមេធាវីការពារក្តីសូមដាក់ចម្លើយតបនេះទៅនឹងសារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា[5]។

ក. ចំនួនទំព័រកំណត់សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា

២. សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនគាំទ្រសំណើរបស់ខ្លួន ដើម្បីដាក់ចម្លើយតបរួម ដែលមានចំនួនស្មើគ្នានឹងចំនួនទំព័រនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរួមរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ដោយយោងទៅយុត្តិសាស្ត្រច្បាប់ណាមួយនោះទេ។ អនុលោមតាមការអនុវត្តនៅកម្រិតអន្តរជាតិ ចំនួនទំព័រសម្រាប់ការឆ្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងពហុសារណានៃបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យបង្កើនចំនួនទំព័រសមរម្យចំពោះសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខនិមួយៗ។ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តពីការដាក់ឯកសារនៅតុលាការ ICTR និង ICTY ចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ និងញត្តិបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវបានផ្តល់ចំនួន ៣០ ០០០ ពាក្យជាអតិបរមាណ សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខណាមួយរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ហើយចំនួនទំព័រគោលសម្រាប់សារណាថ្លើយតបរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា គឺ ៣០ ០០០ ពាក្យចំពោះជនជាប់ចោទម្នាក់ ហើយបន្ថែម ១០ ០០០ ពាក្យសម្រាប់ជនជាប់ចោទនិមួយៗ[6]។ ប្រសិនអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតសំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីសុំចំនួន១៥០ទំព័រសម្រាប់ជនជាប់ចោទនិមួយៗ នោះចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ត្រូវកំណត់ត្រឹមតែ២០០ទំព័រដែរ។ ការកំណត់ចំនួនទំព័រនេះគិតទៅដល់ការត្រួតគ្នានៅក្នុងបញ្ហាសារធាតុជាច្រើនដែលទំនងនឹងកើតឡើងនៅក្នុងសារណាបណ្តឹង

---

[4] ចម្លើយតបនៅកថាខណ្ឌ៧។

[5] សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អវតក, សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អវតក/០១/០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៧ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តការដាក់ឯកសារ”) មាត្រា ៨.៤ (អនុញ្ញាតឲ្យឆ្លើយតបក្នុងរយៈពេល៥ថ្ងៃនៃប្រតិទិន នៅក្នុងករណីមិនមានការស្នើសុំឲ្យមានការដេញដោលផ្ទាល់មាត់)។

[6] សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ ICTR និង ICTY ចំណុច C(1)(a),(b) ។ សូមមើលផងដែររឿងក្តី Mugenzi និង Mugiraneza តទល់ព្រះរាជអាជ្ញា ICTR-99-50-A សេចក្តីសម្រេចលើញត្តិរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាសុំបង្កើនចំនួនពាក្យសម្រាប់សារណាឆ្លើយតប” ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមេសាឆ្នាំ២០១២ (បដិសេធសំណើសុំបង្វែរចេញពីគោលការណ៍ណែនាំអនុវត្ត)។

សារទុក្ខទាំងពីរ រួមមាននិយមន័យរបស់បទល្មើស និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ និងបញ្ហានិតិវិធី និងភស្តុតាង និងការរកឃើញខាងអង្គហេតុ និងការរកឃើញខាងផ្លូវច្បាប់ ទាក់ទងនឹងគោលបំណងរួម និងសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម។

ខ. កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា

៣. ស្រដៀងគ្នានេះដែរ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ខកខានមិនបានគាំទ្រដល់សំណើរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការពន្យារពេលសម្រាប់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនឲ្យស្មើនឹងរយៈពេលបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី។ វិធានផ្ទៃក្នុង និងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តនៅ អវតក ផ្តល់ពេលវេលាខ្លីជាងសម្រាប់ការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ[7]។ វិធីសាស្ត្រដូចគ្នានេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអង្គជំនុំជម្រះនេះនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនិតិវិធីនៅក្នុងសំណុំរឿង០០១[8]។ វិធានស្តីពីភស្តុងតាង និងនិតិវិធីនៅតុលាការ ICTR និង ICTY ផ្តល់កាលបរិច្ឆេទកំណត់រយៈពេល៧៥ថ្ងៃសម្រាប់ការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ចាប់ពីការដាក់ការជូនដំណឹងនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលជាពេលដូចគ្នានឹងកាលបរិច្ឆេទកំណត់ស្នើសុំដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តីនៅទីនេះដែរ នៅមុនការបកប្រែ ដែលតម្រូវឲ្យការឆ្លើយតបត្រូវតែបានដាក់ក្នុងរយៈពេល៤០ថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ[9]។ នៅក្នុងករណីនេះចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែដាក់កម្រិតដូចគ្នាដែរ។

គ. ការពន្យារពេលកាលកំណត់នៃសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ

៤. ជាចុងបញ្ចប់សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានផ្តល់យុត្តិសាស្ត្រច្បាប់ ឬហេតុផលក្នុងការគាំទ្រទស្សនៈរបស់ខ្លួនដែលថាការពន្យារពេលកាលកំណត់សម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខថា "មិនចាំបាច់"នោះទេ។ ប្រសិនបើភាពស្មុគស្មាញចំពោះបញ្ហាបណ្តឹងសាទុក្ខចាំបាច់ដល់ការពន្យារពេលសម្រាប់រយៈពេល

---

[7] សូមមើល វិធាន៧១(២), ៧៧(២), ៧៧ស្ទួន(២),១០៧(១),(៤), មាត្រា៨.៣ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តដាក់ឯកសារ។

[8] ករណី០០១/១៨-០៧-២០០៧-SC ឯកសារ F14/3 "សេចក្តីណែនាំលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំពន្យារពេល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីចុះថ្ងៃ៧ ខែធ្នូ ២០១០ (ដោយបានអនុញ្ញាតឲ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាពេល ៣០ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី តទល់នឹងកាលពេលវេលាកំណត់៩០ថ្ងៃសម្រាប់សារណារបស់ក្រុមមេធាវីការក្តី)។

[9] សូមមើលវិធានស្តីពីភស្តុតាង និងនិតិវិធី នៅ ICTR និង ICTY វិធាន១១១(ក), ១១២(ក)។

បណ្តឹងសាទុក្ខ និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ នោះការពន្យារពេលលើកាលកំណត់សម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងគឺចាំបាច់ដូចតែគ្នា ដែលបង្កើតជាដែនកំណត់លើបណ្តឹងរបស់ភគីនីមួយៗ និងអាស្រ័យហេតុនេះហើយសន្មត់ជាមុននូវការវិភាគមួយលើសាលក្រមទាំងមូល និងមូលដ្ឋានសក្តានុពលសម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខ។ រយៈពេល៦០ថ្ងៃសម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានស្នើឡើងក្នុងសំណើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលកំណត់ (នៅមុនការបកប្រែ) គឺសមស្របនឹងការកំណត់នៅក្នុងការអនុវត្តជាអន្តរជាតិ[10]។

៥. មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់ថា ពេលវេលាសម្រាប់បកប្រែការជូនដំណឹងដែលស្នើឡើងដោយមេធាវីដែលមានចំនួន៥០ទំព័រ (ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមិនមានការជំទាស់) គឺវាប្រហាក់ប្រហែលពាក់កណ្តាលនៃរយៈពេល៣០ថ្ងៃសម្រាប់ការដាក់ការជូនដំណឹង ហើយនឹងចាំបាច់ដាក់ជូនទៅអង្គភាពបកប្រែភាសានៅចំ ឬនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយតបនេះ។ ការជូនដំណឹង អាចត្រូវបានដាក់ក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ ជាភាសាអង់គ្លេស ឬជាភាសាបារាំង ដោយភាសាខ្មែរអាចដាក់តាមក្រោយឲ្យបានកាន់តែឆាប់កាន់តែល្អ ដែលនេះជាជម្រើសផ្សេងទៀតក្រៅពីរយៈពេល៧៤ ថ្ងៃសម្រាប់ការដាក់ជូននូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានស្នើឡើងនៅក្នុងសំណើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងសុំពន្យារពេលកំណត់ក្នុងករណីនោះពេលវេលាសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខនឹងចាប់ផ្តើមនៅពេលដែលសេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវបានដាក់ជូនតែមួយភាសា ជាជាងថ្ងៃបរិច្ឆេទដែលជូនដំណឹងជាផ្លូវការ អាស្រ័យហេតុនេះហើយនឹងបន្ថយនូវពេលវេលាទាំងអស់បានរយៈពេល១៤ថ្ងៃ។

៦. អាស្រ័យលើហេតុផលទាំងនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដោយគោរពដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាកំពូលថា៖

a. កម្រិតការឆ្លើយតបរួមរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន និង នួន ជា ឲ្យនៅត្រឹមតែមួយភាគបីវែងជាងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ក្រុមនីមួយៗ។

---

[10] សូមមើល *Prosecutor v. Dordevic*, IT-05-87/I-A "សេចក្តីសម្រេចលើសំណើ Vlastimir Dordevic សម្រាប់ការពន្យារពេលដើម្បីសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ", ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ (ផ្តល់រយៈពេល៩០ថ្ងៃសម្រាប់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ "ដោយពិចារណាថា វាជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ដើម្បីធានាថា ភាគីទាំងអស់មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីរៀបចំសេចក្តីជូនដំណឹងដ៏មានអត្ថន័យដោយស្របទាំងស្រុងនឹងច្បាប់ដែលមានជាធរមាន")។

b. កម្រិតពេលវេលាឆ្លើយតបរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន និង នួន ជា ឲ្យនៅត្រឹមតែប្រហែលពាក់កណ្ដាលនៃពេលវេលាដែលផ្ដល់ជូនសម្រាប់បណ្ដឹងសាទុក្ខ ចាប់ពីពេលការដាក់ជូននូវសេចក្ដីជូនដំណឹងអំពីបណ្ដឹងសាទុក្ខ និង

c. ពន្យារពេលកំណត់នៃការដាក់សេចក្ដីជូនដំណឹងអំពីបណ្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមលើសំណុំរឿង ០០២/០១ ដល់រយៈពេល៦០ថ្ងៃគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលចេញសាលក្រម ព្រមទាំងផ្ដល់ពេលវេលាបន្ថែម១៤ថ្ងៃសម្រាប់ការបកប្រែ ឬជាជម្រើសផ្សេងទៀតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ជូនជាមួយភាសាសិន។

សហមេធាវីការពារក្ដី នួន ជា និង ខៀវ សំផន

សុន អារុណ | Victor KOPPE

KONG Sam Onn | Anta GUISSÉ | Arthur VERCKEN